

»SLOVENE« volja
po jošti na vso strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 240—
za pol leta . . . 120—
za četrt leta . . . 60—
za en mesec . . . 20—
za izposojnino celoletno K 420—
Sobotna izdaja: —
za celo leto . . . K 40—
za izposojnino . . . 50—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petlivrstna (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prestor)
za enkrat . . . po K 6—
poslana itd. . . po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenišil
ponedeljka in četrta ne praz-
nika ob 8. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Ročnice se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 850 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herc. 7563.

Politični položaj.

Belgrad, 24. marca.

Vlada gospoda Nikole Pašića je pričela zadnje dni z novo taktiko v ustavnem odboru. Prišla je do zaključka, da njen načrt ustave ne more vzdržati kritike opozicije, a v prvi vrsti kritike Jugoslovanskega kluba. Radi tega hoče iznenaditi dan na dan opozicijo z novimi trikovi. Pašić in Pribežević sta dobro vedela, da se bo glavna borba v ustavnem odboru vodila o notranji ureditvi države. To vprašanje je prišlo na dnevni red v ustavnem odboru pred mesecem dni, toda bilo je odgodeno z namenom, da se stranke med seboj sporazumejo. Zadnje dni se je vršila razprava o ekonomsko-socialnih vprašanjih in sprejete so bile vse odredbe, z izjemo agrarnega vprašanja in gospodarske zbornice. Čeravno je prejšnji petek predsednik ustavnega odbora postavil na dnevni red socialna vprašanja, kljub temu je v torek nemudoma načel debato o notranji razdelitvi države.

Radikalci, demokrati, kupljeni muslimanski klub, prodani »Samostojnici«, ki tvorijo danes vladno večino, so debatirali o razdelitvi države in o pokrajinskih samoupravah cele tri dni po dnevi in po noči. Minister za konstitucijo Marko Trifković je izjavil vašemu dopisniku, da je v teh vprašanjih vladalo med blokom veliko nesoglasje in da se niso mogli sporazumeti. Ko je Vaš dopisnik očital Marku Trifkoviću, zakaj nista bila Jugoslovanski klub in Narodni klub pozvana na razgovor, je Trifković skomignil z rameni rekoč: »Če se že vladne stranke same ne morejo sporazumeti, kaj bi šele bilo, ako bi bila navzoča še Jugoslovanski in Narodni klub!«

Med vladnimi strankami sta se namreč pojavili dve struji. Eno strujo zastopajo radikalni in demokratski »prečanci« pod vodstvom bodočega poslanika dr. Vošnjaka in ministra — mesarja Pucića. Na čelu druge struje pa stojijo starejši, srbski radikalci pod vodstvom Ljube Jovanovića, Vujičića in vseučiliškega profesorja dr. Radovića ter srbijski demokrati dr. Voja Veljković, dr. Voja Marinković in Ljuba Davidović.

Prva struja je bila za brezpogojni centralizem, brez ozira na vsako samoupravo, z edinim namenom, vsi vrstni policijsko državo. To strujo podpira v prvi vrsti minister Svetozar Pribičević. Druga struja se sramuje vladni načrt o samoupravah in hotela bi se pokazati nasproti javnosti bolj liberalno. Ona se tudi nikakor ne more sprijazniti z pogodbo, katero je sklenil Pašić z muslimani.

Pod takimi avspicijami je vrgla vlada nenadoma v ustavni odbor debato o razdelitvi države. Mislila je, da najde opozicijo nepravilno in da bodo njeni predlogi v ustavnem odboru gladko sprejeti brez vsake večje debate. Medtem pa je opozicija pod vodstvom

Jugoslovanskega kluba vporabila tako taktiko, da ni samo vladni manever razkrinkala, ampak tudi namere vlade popolnoma uničila. Trije govorniki Jugoslovanskega kluba so predložili take močne argumente, da so vladni govorniki bili prisiljeni odgovarjati nanje cela dva dni brez uspeha. Belgrajski politični krogi sodojro ironično, da vodi vlada v ustavnem odboru obstrukcijo.

Po dvadnevni debati je bil sprejet člen o razdelitvi države. Nato se je prešlo k debati o členih glede samouprave. Tu so ponovno nastopili govorniki Jugoslovanskega kluba dr. Šimrak, dr. Gosar in dr. Dulibić ter so s svojo kritiko popolnoma raztrgali vladni načrt. Dr. Šimrak je na podlagi pravne vede dokazal, da ni samouprava po vladnem načrtu nič drugega kot prevara naroda in uvažen humbug. Samouprava sloni na dveh načelih: 1) da njeni uradniki niso imenovani od vlade, ampak izvoljeni od ljudstva, drugo, da ti organi vršijo svojo službo ne na povelje vlade, ampak pod njenim nadzorstvom. Domovina samouprave je Anglija. Po vladnem načrtu imenuje predsednika samouprave notranji minister, tako, da bi bilo samouprava le ekpozitura policijskega režima. Ako dostavimo še to, da se mora samouprava po vladnem načrtu vzdrževati samo na podlagi lastnih sredstev, je čisto jasno, da bosta naš kmet in delavec nosila ogromna davčna bremena. Zato bi bil skoraj bolj centralizem, kakor pa ta lažisamouprava.

Dr. Gosar je objasnjal s socialno ekonomskega stališča vso nagoto vladnega načrta o samoupravi. Posebno je naglašal dejstvo, da sme predsednik samoupravnega telesa, postavljen od notranjega ministrstva, samovoljno ukiniti vse zaključke, ki jih sklene samoupravni odbor. Ta kritika Jugoslovanskega kluba, kateri so se pridružili Narodni klub, socialisti in komunisti, je bila za vlado tako porazna, da je nemudoma odgodila seje ustavnega odbora na devet dni.

Dr. Laza Marković (radikalec), dr. Voja Veljković (demokrat), dr. Voja Marinković (demokrat) in dr. Slavko Sečurov (demokrat) so pod vtisom te kritike pričeli kolebati. Dr. Sečurov je predložil v imenu demokratov na seji take izjeme, da je predsednik dr. Ninčič telefonično obvestil Pašića, ki je poslal v ustavni odbor Svetozara Pribičevića, da pomiri demokrate. Cela stvar se je končala na ta način, da je predsednik odgodil seje.

Iz vsega tega je razvidno, da je opozicija popolnoma zmedla vladne stranke, tako, da ne vedo, ne naprej, ne nazaj.

Končno bi pomislil še to, da so govorniki Jugoslovanskega kluba zahtevali za samoupravna telesa žensko volilno pravico, tako, da je dr. Zerjav v imenu demokratov stavil predlog, da v ustavo sploh ne pride nobena določba o volilni pravici v samoupravah.

Ljudsko glasovanje v Gornji Šleziji.

Dne 20. marca se je vršilo ljudsko glasovanje v eni najbogatejših dežel Nemčije, v Gornji Šleziji. V mirovni pogodbi je določeno, da ne odloča skupno število oddanih glasov za to ali ono stranko, temveč da se glasuje po občinah. Poleg tega naj izid služi vrhovnemu svetu le v informacijo, ki pa bo pri končni odločitvi upošteval tudi geografske in gospodarske razmere. Z ozirom na precejšnje simpatije, ki si jih je Poljska znala pridobiti pri zavznikih, je več kot verjetno, da bo vkljub slabemu izidu Poljska vendar dobila, če ne vso, pa vsaj del Gor. Šlezije.

Kakor torej omenjeno, je plebiscit izpadel v prid Nemcem, in sicer v približno isti višini kakor na Koroškem. Glasovanja se je udeležilo povprečno 95 odstotkov glasovalcev, ponekod celo več. V naslednjem podajamo rezultate iz posameznih okrajev: Tarnovice 17.000 nemških, 27.000 poljskih; Lublin 15 tisoč 100 nemških, 13.800 poljskih; Velke Strelce 22.500 nem., 22.900 pol.; Gorenja Glogova 32.700 nem., 4500 pol.; Klucberg 43.000 nem., 2300 pol.; Olešno 24.200 nem., 11.400 pol.; Glivice 58.000 nem., 32.000 pol.; Hlubčice 65.000 nem., 300 pol.; Ratibor 48.700 nem., 20.700 pol.; Katowice 76.400 nem., 69.800 pol.; Krolevska Huta (mesto) 31.800 nem., 10.800 pol.; Bytom 73.900 nem., 73.500 pol.; Zabrze 45 tisoč 200 nem., 43.000 pol.; Pština 14.400 nem., 41.000 pol.; Rybnik 28.500 nem., 50.000 pol.; Opole 81.000 nem., 26.000 pol. Skupaj torej 709 tisoč glasov za Nemce in 462 tisoč za Poljake, kar znes 247 tisoč glasov večine za Nemčijo. Da bo rezultat za Poljake neugoden, je vsakdo, ki pozna žilavost in premetenost nemške agitacije ter njih teroristični vpliv na volivce, mogel pričakovati. Na drugi strani pa mora biti vsakemu poznavalcu razmer jasno, da je vkljub temu izidu vendar nad 80 odstotkov prebivalstva poljske narodnosti ali pa pokolenja in da je le pod pritiskom danih razmer in vsled dolgoletnega suženstva oddalo svoje glasove za Nemčijo. Zato se je čuditi nadutosti nemškega državnega predsednika, ki v zahvali, ki jo pošilja zastopniku nemške vlade v Opolju, pravi, da je kljub mnogoterim protipravnim in nasilnim slučajem vendar prišla nemška večina do veljave. Sploh je razpoloženje po nemških pokrajinah naravnost zmagoslavno. Nemci vidijo v tej zmagi zmago veliko-nemške ideje. Po vsej Nemčiji se sklicujejo shodi, na katerih se odločno nastopa proti vsaki delitvi Šlezije,

češ da bi to pomenilo oslabitev Nemčije, ki sicer ne bo mogla plačati zahtevane odškodnine. Vedno ista pesem, ki naj omami entento v prid Nemčiji. Tudi na Dunaju in v drugih avstrijskih mestih so sklicali Vele-nemci javna zborovanja, na katerih so dali izraza veselju nad zmago in obenem najodločnejše zahtevali, da vlada čim prej izvede ljudsko glasovanje za pripojitev Avstrije k Nemčiji. Gotovo je, da bodo nemški vodilni krogi podvzeli vse korake, da ostane Šlezija nemška. Po raznih izjavah sodeč, namerava vrhovni svet razdeliti Šlezijo tako, da bi Poljska dobila del, ki leži vzhodno od reke Odre, Nemčija pa onega, ki leži zapadno.

Ves razvoj Šlezije v preteklosti in njena sedanja usoda ima veliko sličnost z usodo naše Koroške. Glavna razlika je le v nastopu poljske in pa belgrajske vlade. Dočim je naša centralna vlada pokazala v koroškem vprašanju neumljivo mlačnost in indiferentnost kljub izjavi g. Jovanovića, je poljska vlada ves čas pred plebiscitom naravnost pozhrtvovalno delala, takoj po izidu pa podvzela energične korake v obrambo svojih pravic. Upamo in želimo, da bo pravična poljska stvar zmagala, zahtevamo pa tudi, da naša centralna vlada podvzame takoj potrebne korake, da se tudi našim pravicam glede Koroške ugodi.

Starostno zavarovanje.

(Govor poslanca dr. Andreja Gosarja v ustavnem odboru.)

Zdi se mi, da moram tudi k temu predlogu pripomniti, da ne zadošča, da je enostranski in nepopolen. Zdi se mi namreč premalo, ako se govori samo o delavcih, pa se pri tem pozabljajo drugi stanov. Meni se zdi, da je zavarovanje za slučaj bolezni, starosti, onemoglosti, nezgod itd. predmet, ki se tiče ne samo delavcev, marveč vseh stanov. Zato bi jaz predlagal, da se mesto člena, ki je bil prečitán, vstavi kot člen 11. nastopno:

Stopnjema se uvaja popolno, splošno in obvezno zavarovanje vseh delavskih kategorij brez razlike, ki vsebuje zavarovanje za slučaj bolezni, nezgode, starosti, onemoglosti, brezposelnosti kakor tudi zavarovanje nepreskrbljenih članov družin.

Razlogi, ki me silijo k temu, da ta predlog stavim in zagovarjam, so ti-le: Ako uvedemo zavarovanje samo za en stan, nastane vsled tega cela vrsta težkoč. Moje mnenje je, da ima družba, da ima država dolžnost, štiti in varovati ne samo en stan, ampak vse sioje, ki si služijo z delom svoj kruh. Ne uvidim v tem pogledu razlike med industrijskim delavcem in podjetnikom, kako slednji fiktivno dela; še manj vidim razliko med kmetom in njegovim

LISTEK.

Fran Radešček:

Preko Albanije.

(Dalej.)

Od kolibe, ki je očividno služila albaniskim kmetom za odmoršče pri poljskem delu, sem našel tudi pot skozi to skadersko Scillo in Karibdo. Bog ve, kaj bi bilo z menoj, da nisem sledil vrhovnim vršičkom, ki so moleli iz vode in blata, vendar pa tako redko in raztreseno, da je bilo težko misliti na kako zvezo med seboj glede smeri. Poljska pot me je zapeljala skoraj v gorsko podnožje, ko se začenju dvigati zemljišče iz skaderskega blata, ki bi se moglo z racionalnim izsuševanjem v do-glednem času pretvoriti v plodna polja.

Ko sem začutil trda tla pod seboj, sem zapustil pot in jo ubral kar čez njive, dasi mi je hojo zelo ovirala razmočena prst in mlake vode. Po razmeroma kratkem času sem prispel do griča pred Skadrom. Tu sem prišel na kamenito pot, ki me je odve-la v — kamenolom. Druge poti ni bilo. Preplezam torej najnižjo skalnato steno v zapuščenem kamnolomu ter zagledam pred seboj par voličkov, ki vlečeta prazno dvo-kolnico po klancu navzdol. Izza voza sta stopala dva Arnavti in mlada Arnavtka. To je bila prva prava cesta, ki sem jo videl v srcu Albanije. Prerijem se torej sko-

zi grmovje in stopim iznenadno pred Arnavte ter jih ogovorim. Kaj sta odgovorila, to je njuna tajnost; jaz ju nisem raz-umel. Gredeč med njima — dekle je stopi-lo naprej k voloma, ki sta silila v stran — smo se v toliko sporazumeli, da sta ona dva tudi namenjena v Skader in da ta pot vodi v Skader. To mi je bilo dovolj. Kako lahko bi mi bila zavila vrat ta dva »divjaka« v tej samotni Morda se je kdaj tudi tu-kaj kaj takega godilo, toda sedaj sem pre-pričan, da so taki roparji v skaderski oko-lici zelo redki. Levji del zasluge za to gre katoliškim misijonom.

Preko Drima.

Čim bolj smo se bližali Skadru, tem-bolj je cesta oživala. Moja arnavtska to-variša sta se ustavila v razgovoru s svoj-i-mi znanci in tudi voli so lezli zame prepo-časni naprej. Zato sem pospešil korak in ostavljal za seboj voz za vozom, ki so cvi-lili po blatni cesti. Cesta je vodila narav-nost v reko, mostu pa nikjer nobenega. Droben, izplavljen gramoz je pokrival na široko rečni breg, ki se je neobčutno iz-gubljal z ene strani v gorskem podnožju in v močvirju, z druge strani pa v plitvi rečni strugi. Reka Drim se je zaradi dežev-ja še bolj razlila v več rokavov in vse te rokave je bilo treba prebresti. Sezujem to-ranj čevlje in jih prevržem čez rame ter za-viham hlačnice čez kolena, pa hajd v vodo. Gramoz in oster pesek sta me bodla v no-ge, da sem komaj lezel naprej. Komaj sem

prebredel en rokav, sem zopet moral po pesku in potem v drugi rokav in tako na-prej preko nekoliko strug, ki sicer niso bi-le globoke, vendar pa je bila voda tako deroča, da sem moral zelo paziti, da me ne spodnese.

Obstreljevanje Skadra.

Komaj da se še prikobacam na na-sprotni breg, začujem nad seboj sumljivo ropotanje. Pogledam navzgor in kaj vidim — nekoliko avstrijskih aeroplanov je kro-žilo dokaj nizko nad Skadrom tako, da se mi je zdelo, da so ravno nad menoj. To je bilo 30. novembra nekako ob štirih po-poldne.

V tem pa se je že začelo streljanje to-pov s Taraboša, vmes pa prasketanje mi-traljev, kakor bi nekdo krompir stresal v prazen zaboj. V hipu se začuje v to »god-bo« strahovit pok in dober streljaj od me-ne na prazno polje tik pred prvimi skader-skimi hišami se dvigne cel oblak zemlje, pomešane z gostim črnim dimom. Takoj nato je sledilo še nekoliko pokov; Avstriji-so z bombami obmetavali Skader. No, le-po me pozdravlja Skader, sem si mislil. Na-še protizračne baterije so ojačile ogenj in streljanje, katerega so se udeležili tudi vo-jaki s puškami, so je končalo šele, ko so se aeroplani izgubili v megli. Pozneje sem zvedel, da je ena bomba padla tudi na dvo-rišče vojašnice brez vsake škode; ne vem pa, če je tudi drugod po Skadru ostalo vse le pri strahu.

Noč v Skadru.

Ker so izza mene za časa obstreljeva-nja brodili reko Arnavti z voznji v vedno večji gruči, sem smatral, da je bolj pamet-no, če je v takih slučajih človek sam, kek nudi manjši cilj, ki ni vreden ene bombe, ko je človeško življenje v takih časih brez vsake cene. Zavil sem torej v stran od glav-ne ceste in preko neke trate sem dospel v ozko skadersko ulico. Napisi ulice so bili samo v francoskem jeziku, imena pa so spominjala na pokojno trozvezo: ulica kra-lja Vittorija Emanuela, cesarja Franca Jo-žefa, cesarja Viljama itd. Mimo italijanske pošte, poleg katere je ostro brenčal brez-zični brzojav, sem dospel na glavno ulico.

Mesto je napravilo name zelo ugoden utis. Hiše so po glavnih ulicah večinoma večnadstropne. Ulice v sredini mesta so kaj široke in tlakovane. Sredi mesta je raz-meroma velik park, ki v mirnem času nu-ni dovolj razvedrila tudi razvajencem. Tr-govine so dokaj velikomestne z velikimi izložbenimi okni, iz katerih je zijala veči-noma praznota, toda poštene kavarne vsaj jaz nisem videl nikjer, pač pa nekoliko snažnih gostilen, katere sem mogel gleda-ti le od zunaj.

Toda noč je že nastopala z vso svojo resnostjo. Kruhek sem že davno ogledal do zadnje drobtinice, desetdinarskega ban-kovca pa vendar nisem hotel prodati za tri srebrne dinarje, odnosno za osem črno-gorskih papirnatih perperjev. Kaj pa naj tudi dobim za ta denar!

delavcem (najemnikom ali poslom); ne vidim razlike med ročnim in duševnim delavcem (n. pr. med industrijskim delavcem in uradnikom); ne vidim razlike med malim obrtnikom in njegovim pomočnikom. Vsi ti imajo, če vršijo svojo delovno dolžnost, čisto naravno pravico do človeka vrednega obziranja v vsakem slučaju, kakor v slučaju bolezni in nezgode, tako tudi v slučaju starosti, onemoglosti itd.

Rekel sem: zavarovanje, ki bi se uvedlo za slučaj bolezni, starosti, onemoglosti itd. samo za en stan, bi dovedlo do različnih težav. Kako bomo v zakonu, ki bo obravnaval to zavarovanje, definirali pojem delavca? Mogoče je, da se to zavarovanje nanaša samo na industrijskega delavca. Glede industrijskega delavca je lahko podati tako definicijo, da bo tudi mogoče to zavarovanje praktično izvesti. Težko bo pa že pri navadnem malem obrtniku. Tu se razlika med delavcem in obrtnikom ne bo dala spraviti v zakon. Še težje bo določiti razliko pri kmetu in njegovem poslu, pri malem kajzarju in bajtarju. Kajzarja in bajtarja ni mogoče uvrstiti ne med posestnike in ne med delavce.

Končno tudi ne uvidim razloga, zakaj bi izvezli uradništvo, privatno kakor tudi državno. Privatni in državni uradniki danes v slučaju bolezni ne moreta shajati s svojo plačo, ne moreta plačati ne zdravnika in ne zdravil. Če uradnik zgodaj umrje in si poprej ni pridobil premoženja, kar je pri državnem uradniku navadno izključeno, so njegovi zaostali brez vsakih sredstev.

Še bolj krivično bi bilo, če bi se pri vseh teh vrstah zavarovanja ne upošteval mali kmet, kajzar in bajtar. Če vzamemo slučaj, da bi bila navadna služkinja, da bi bila dekla in hlapec pri kmetu zavarovana za slučaj bolezni, mali kmet pa ne, bomo prišli do prav čudnih razmer. Isto velja za obrtnika. Tudi tu bomo dobili prav čudno sliko, če bo vajenec in pomočnik v slučaju bolezni imel zdravila in zdravnik, ne bo si pa mogel kupiti zdravil in plačati zdravnika delodajalec.

Po mojem mnenju je torej potrebno, da se zavarovanje za slučaj bolezni, starosti, onemoglosti itd. uvede brez izjeme za vse delavne sloje.

Morda bi kdo ugovarjal: kaj pa tisti, ki imajo dovolj premoženja, da lahko plačajo zdravnika? Zakaj naj se ti zavarujejo?

Na to vprašanje odgovarjam najprej tole: Če premožnejši vršijo svojo delovno dolžnost, je prav in potrebno, da so zavarovani za vsak slučaj. Nikdo nima toliko premoženja, da bi bil siguren, da bo na starost lahko živel in ne bo potreboval pomoči družbe.

Drugo, kar se meni zdi mnogo važnejše, je pa to, da se morajo pritegniti tudi premožnejši sloji k temu, da prispevajo k zavarovanju delavnega ljudstva in da nosijo primeren delež teh stroškov.

Kapitalist, podjetnik živi od svojih delavcev, zato je prav in potrebno, da on tudi prispeva in plačuje za njihovo zavarovanje. To se bo najlažje storilo na ta način, da se tudi sam vključi v to zavarovanje.

Še drugi razlogi, ki govore za moj predlog. To so razlogi tehničnega značaja. Kakor je iz besedila mojega predloga razvidno, zahtevamo enotne in obče zavarovanje. Znano je, da znašajo sedaj pri vseh zavarovalnicah, bodisi pri zavarovalnicah za slučaj bolezni, za slučaj nezgode ali starosti itd., upravni stroški ogromne vsote. Bilance zavarovalnic iz predvojnih dob kažejo, da požrejo upravni aparati 50 odstotkov doneskov. Vse to delo, ki ga upravljajo uslužbeni teh zavarovalnic, požre torej polovico doneskov, ki jih plačajo delavci in delodajalci. Če bi se zavarovanje poenostavilo, kakor to zahteva moj predlog, bi bila uprava mnogo cenejša, ker bi lahko skoro isto uradništvo opravljalo vse posle, ki jih mora sedaj opravljati ločeno vsaka zavarovalnica.

Če izvedemo to zavarovanje, ki se v vladnem predlogu zahteva — in če bomo dosledni, moramo izvesti vse vrste zavarovanja: zavarovanje za slučaj bolezni, za slučaj nezgode, za starost, za onemoglost, za slučaj brezposelnosti in zavarovanje nepreskrbljenih svojcev. To je minimum. Koliko nepotrebnega dela in nepotrebnega truda!

Seveda moram poudarjati, kar je v mojem predlogu itak že omenjeno, da se tako zavarovanje, kakor ga ta predlog zahteva, ne da doseči in izvršiti naenkrat. Zato predlagam, da se uvede stopnjama.

S tem predlogom je v zvezi tudi drugi predlog, ki ga je stavil naš klub, da se namreč v zakonodaji, ki se tiče socialnega zavarovanja, izdajo v osrednjem parlamentu samo okvirni zakoni, dočim se podrobna izvršitev prepusti pokrajinskim skupščinam, da uvedejo one vrste zavarovanja, ki se dajo praktično v dotični pokrajini izvesti.

Preden sklenem, moram samo na novo poudariti, da se nikakor ne morem strinjati s tem, da se uvede zavarovanje samo za en stan, zlasti ne, ker je v vladnem predlogu predlagano zavarovanje tako omejeno, da ne bo mogoče pritegniti niti tistih, ki so najbolj potrebni. Tu mislim na kmetijske posle, hlapce in dekle. To niso delavci v pravem pomenu besede in jih ne bo mogoče pritegniti v predlagano zavarovanje, če ne bomo imeli zelo široke definicije pojma delavca; in to bi bil neodpustljiv pogrešek.

Iz vseh teh razlogov bom izročil ta predlog gospodu predsedniku s prošnjo, da ga da na glasovanje.

Iz ustavnega odbora.

LDU Belgrad, 23. marca. (ZNU) 38. sejo ustavnega odbora je ob 9. uri 30 minut otvoril predsednik dr. Ninčič. Na dnevnem redu so bili členi 63, 64 in 65. Glede člena 63. je izjavil minister za konstituantno, da vlada nima ničesar proti temu, da ustavni odsek sprejme uvedbo srezkih samouprav. Dr. Šimrak (Jugoslovanski klub) pravi, da člen 63. predvideva pravzaprav tudi centralizacijo in brani predlog Jugoslovanskega kluba o pokrajinskih samoupravah. Demokrat Juraj Demetrovič predlaga dopolnilo, za katero so se večinske skupine sporazumele na zadnji seji ožjega odbora. Minister za konstituantno v imenu vlade sprejme člen 63. po sporazumu v ožjem odseku. Dr. Anton Dulibić (Jugosl. klub): »V členu ni povedano, kolike in kakšne prejemke na javnih davščinah bo država dala samoupravam. V ustavi bi bilo treba povedati, kdo bo plačal dolgove posameznih pokrajin. Republikanec Gjonović izjavi, da se strinja s predgovornikom dr. Dulibićem in pravi, da bi bilo samoupravam treba dovoliti, da najemajo posojila. Poslanec Milorad Vujčić zahteva za samouprave troje: 1. Zavest, da upravljajo same sebe. 2. Finančne virov, ki bi bili samoupravam na razpolago. 3. Nadzorstvo državnih oblasti. — V tem členu ni ničesar povedano o materialnih sredstvih samouprav. Samo z dohodki iz naklad na javne davščine samouprave ne bodo moge izhajati. Posl. Etbin Kristan ugotavlja, da bi bilo treba v tem členu določiti pristojnost države, ono pa, kar ji ne pripada, bi bilo treba staviti v pristojnost samouprave. Šole ne smejo ostati v pristojnosti samouprave. Komunist Pavlović zahteva, da se v člen vstavi dodatek, ki bo tudi ženskam dovolil volilno pravico. Člen 63. se nato sprejme z večino glasov tako-le: »Za posle posebne krajevnega, srezkega in pokrajinskega značaja se ustanove posebne krajevnih, občinskih, srezke in pokrajinske uprave. V samoupravnih zadevah odločajo posebni samoupravni organi na podlagi zakonov. Samoupravnim pokrajinskim upravam se poverjujejo ti-le posli: 1. pokrajinske finance: a) določevanje pokrajinskega proračuna, b) razpolaganje s pokrajinskiimi nakladami na davščine, ki se na podlagi zakona dajejo samoupravam za pokritje stroškov. 2. Pokrajinska javna dela in gradbeni predpisi. 3. Briga za pospeševanje pokrajinskih gospodarskih interesov: poljedelstvo, vinogradništvo, sadjereja, gozdarstvo, rečno in jezersko ribarstvo, lov, kakor tudi napredovanje kmetijstva v tehničnem oziru. 4. Uprava pokrajinskega imetja. 5. Skrb za narodno zdravje v pokrajini in vse ustanove, ki pospešujejo zdravstveno stanje v pokrajini. 6. Vere in verske odredbe. 7. Skrb za socialne naloge v pokrajini. 8. Humanitarne ustanove. 9. Pospeševanje prosvete v pokrajini. 10. Pospeševanje strokovne izobrazbe v pokrajini. 11. Vpeljava in določanje ustanov za štedenje, vzajemno pomoč in zavarovanje. — Vsi drugi posli se z zakonom poverijo pokrajinskim avtonomijam.« Sprejme se tudi dodatek poslanca Avramovića: »Ako pokrajina ne bi mogla vršiti vseh naštetih poslov s svojimi sredstvi, mora na zahtevo pokrajinske skupščine in na podlagi odobrenja narodne skupščine država dati potrebna sredstva pokrajinski samoupravi, ali pa izvrši te posle sama.« Člen 64. se odgodi, ker odidejo zastopniki vlade in predlagatelj k seji ministrskega sveta. Naslednja seja bo popoldne ob 15. uri 30 minut.

LDU Belgrad, 23. marca. (ZNU) 39. sejo ustavnega odbora je ob 16. uri popoldne otvoril predsednik dr. Momčilo Ninčič. Na dnevnem redu je bil člen 65. Ker po debati, katere so se udeležili dr. Slavko Sečurov (demokrat), Jovan Gjonović (republikanec), Joca Jovanović (zemljoradnik), Živko Jovanović (komunist), ni došlo do sporazuma, je predsednik odgodil debato in odredil prihodnjo sejo na 31. marca ob 9. uri dopoldne. Seja je bila končana ob 18. uri.

Nemiri v Nemčiji.

LDU Berlin, 24. marca. (DunKU.) Kakor poroča »Vossische Zeitung«, sta se državni kabinet in pruska vlada večeraj bavila z dogodki v srednji Nemčiji in Hamburgu. Sklenila sta, da ne proglasita nad srednjo Nemčijo izjemnega stanja, ker upata, da se bo sprlo razsodnega in mirnega zadržanja delavstva komunistična akcija v srednji Evropi tudi brez nasilnih sredstev izjalovila.

LDU Halle a. d. Saale, 23. marca. (Wolf.) Tiskarno »Klassenkampf« je davi zasedla policija. Policijci uradniki so zaplenili letak, ki poziva na stavko, letak pa je vendar izšel. Delavstvo Langershausove tovarne je odložilo delo. V Eislebnu je bilo na obeh straneh mnogo mrtvih in ranjenih. Stavka se razširja dalje tudi v poljedelskih podjetjih. Mestna policija je ukinila svoje poslovanje, ker so bili trije stražniki z ročnimi granatami ranjeni.

Spominjajte se »Slovenske Straže«!

Lloyd George se boji socializma.

LDU London, 24. marca. (Wolf.) Ministrski predsednik Lloyd George je imel danes pred »News Members Koalitions Group« (iz 12 parlamentarnih članov obstoječo skupino obeh kril koalicije) velik političen govor, v katerem je nastopal za koalicijo v svrhu boja proti socializmu. Izjavil je: Veliko nevarnost pomenja fenomenalni razvoj nove stranke s prevratnimi cilji. Ta stranka se imenuje delavska stranka, v resnici pa je kapitalistična stranka. Ona trga druge stranke v kose, da potem raztrga meščansko družbo. Socializem dela na razrušenje vsega, kar so veliki preroki in voditelji obeh strank dolga stoletja s težavo ustanovili. Neodvisni liberalci podpirajo to revolucijo. Njih artiljerija pomaga uničevati postojanke meščanske družbe. Ako bi imeli uspeha, bi socializem vdrl v citadelo in bi tamkaj sam gospodoval. Lloyd George je pozval vse, ki se nevarnosti zavedajo, naj se strnejo v eno vrsto. Večerni listi se obči no bavijo s tem govorom min. predsednika.

Politične novice.

+ Potreba miru. Medtem ko se zadnji čas po naši državi širijo vznemirajoče vesti o možnosti, da v najbližjem času zbruhnejo važni dogodki, ko se govori celo o neklih resnih predpripravih in izvestni, vladnim namenom služiti listi slikajo svetovni položaj v zelo temnih barvah, ni v francoskih listih opaziti niti sence kakega vznemirjenja. Pač objavljajo francoske novine vsakovrstne novice n. pr. iz Revala, Helsingfors in Varšave, ki se kakor znano odlikujejo po posebni »zanesljivosti« in resnicoljubnosti, toda nobenemu francoskemu listu ne pade niti v glavo pripravljati francosko javnost na kako eventualno vojsko in plašiti narod z možnostjo kakih novih krvnih žrtv. Francosko javno mnenje, kakor posnemamo iz pariških listov, o vojski, ki bi stala Francijo krvi in denarja, noče nič slišati, pač pa »Journal de Débats« 22. t. m. poudarja, da imajo vsi koraki vlade glede spora z Nemčijo zgolj namen zagurati dejanski mir v Evropi. Nemčija je brez dejanske moči in se bo morala udati v položaj, ki ga je sama zakrivila po zaslugi svoje bivše aneksijske politike. Zavezniki pa so tudi sami dovolj močni, da verjalski mir dejansko izvedejo, pri čemer jih bodo vse države, ki so z njimi v prijateljski zvezi, podpirale, ne da bi za to bilo treba kakih pustolovščin. Franciji prijateljske države potrebujejo miru, kar naj zavezniki spoštevajo in nas puste pri miru, da se bomo konsolidirali. Zadosti je bilo petletne vojne!

+ Ena se tebi bo želja spoznala. Kakor se sliši, bodo samostojni kmalu vstopili tudi v pokrajinsko vlado. Kot kandidat za poverjenstvo se imenuje g. Josip Demšar, nekdanji državni poslanec.

+ Proti centralizmu. V Mostaru se je vršilo te dni zborovanje jugoslovanske muslimanske organizacije, na kateri je več poslancev poročalo o političnem položaju. Večina prisotnih je izrazila svoje nezadovoljstvo radi popuščanja v vprašanju upravne razdelitve naše države in zahtevala, da morajo muslimanski poslanci v konstituenti zahtevati avtonomistično ureditev Jugoslavije. Izjavili so se zato, da ostane v Sarajevu pokrajinska vlada in pokrajinski zbor. Poslanci, ki so poročali, so obljubili, da bodo o tem izvestili muslimanski klub, ki naj potem zavzame stališče.

+ Boljševiški komisarji žive rajsko življenje. Kakor znano, je več teh gospodov, med katerimi seveda ne manjka židov, prispelo v svrhu trgovinskih pogajanj te dni v Italijo z gromadno množino prtljage. Italijanski carinarji so bili voljni, da »diplomatične« kovčke puste brez revizije s svojimi gospodarji dalje, toda fašisti so napravili kratek proces in prisilili vladne organe, da kovčke kljub ogroženim protestom gospodov Rusov odproje. In glej, kaj so našli pri teh zastopnikih ruskega proletariata! 5 starih dragocenih perzijskih preprog, 1298 kosov srebrnine, 500 kosov zlatnine, kolije s 83 debelimi biseri, polno briljantov, srebrnih servisov, zlate vezene ter več dragocenosti, ki očitno izvirajo iz bivše carske zakladnice. — Taki tatovi javnega dobra predstavljajo sovjetsko rusko republiko v inozemstvu. Carjevi slugi so kradli, socialrevolucionari so si napolnili žepi, boljševiški javni delavci krajejo. Uboga Rusija, ki ni videla poštenja na javnih mestih, odkar obstoja! Ampak prejšnji gospodarji Rusije so se vsaj lahko zgovarjali na svečano navado, voditelji proletariata pa b. ine smeli po teh stopinjah, ko imajo boj zoper buržujsko korupcijo vedno v ustih. Da je Ljenn pameten, bi se zvezal s krščanskim ruskim mužikom in te svoje sodelavce pogljal kamor spadajo, da bi za njimi ne ostalo ne duha in sluha. Prejalsleje se bo našel mož, ki bo to delo izvršil, ampak to bo mož, ki ne bo imel zveze ne z reakcionarji, ne z es-eri, ne z boljševiki. Takrat nastopi nova doba ne samo za Rusijo, ampak za cel svet.

+ Irska tragedija traja dalje. Angleške čete v nesrečni deželi divjajo kakor v

kaki koloniji, kjer ni prava ne zakonov, Kardinal in škofje so svečano povzdignili svoj glas zoper krvavo nasilje, toda Lloyd George je slep in gluhi ter pusti dan na dan izvrševati smrtno obsodbo. Obenem pa se Anglija zgraža nad boljševiški krvočolostmi v Rusiji. Miru pa na Irskem kljub temu ne bo. Glasom oficialne statistike je bilo od 1. januarja dalje vjetih 15 brigadnih komandirjev, 36 generalstabskih oficirjev, 49 bataljonskih poveljnikov, 99 bataljonskih štabnih oficirjev, 804 stotnijskih oficirjev in 982 podčastnikov in vojakov irske revolucionarne armade. Na zidovih dublinskih ulic pa so nabili razglas, da bo vstaška armada nadaljevala svoj boj do konca. Če pomislimo, da bi mogla Anglija to krvavo državljansko vojsko končati z eno potezo peresa s tem, da bi dala katoliški Irski to, kar že imata Kanada in Avstralija, si lahko predstavljamo zakrknjenost angleškega veleposlstva in lordov, ki v interesu svojih kapitalov noče Irski podeliti, kar ji gre po vseh božjih in človeških postavah. In ta Anglija je varuh miru v Evropi!

Dnevne novice.

— Program kongresa novinarjev dne 27. in 28. marca v Sarajevu: Sprejem gostov se vrši v Slav. Brodu. Goste bodo sprejeli delegati Udruženja novinarjev za Bosno in Hercegovino. Dne 26. t. m. prihod v kopališče Ilidže. Od 13. do 14. v Ilidžah predkonferenca. Ob 20. in pol skupna večerja v kopališčni restavraciji. Dne 27. t. m. svečana otvoritev kongresa ob devetih in pol v slavnostni dvorani Mestne hiše, nato nadaljevanje zborovanja. Ob 13. slavnostni obed v hotelu »Evropa«, ki ga da sarajevska občina na čast gostom. Popoldne nadaljevanje zborovanja. Zvečer skupna intimna večerja. V ponedeljek dne 28. t. m. nadaljevanje zborovanja, popoldne kosilo v hotelu »Evropa«. Po tem konec zborovanja in ob 20. odhod v Ilidže, ob 21. domača bosanska večerja. Dne 29. t. m. doručak v Ilidžah, ob 13. odhod gostov v spremstvu delegatov bosanskega novinarskega udruženja s posebnim vlakom. Kongresa se udeleži 98 delegatov.

— Žurnalistična dostojnost. »Slovenski Narod« je svoječasno pisal o morilu u dr. Peganu. Zdaj piše, da je »zagrešil zločin, ki ga je žrtev tega zločina — ubogi Brenc — plačal z življenjem«. To piše, ko je predsednik senata odvetniške zbornice dr. Triller izrecno ugotovil pri motivaciji sodbe po disciplinarni razpravi, da med justičnim umorom Brenceta in dejanjem dr. Pegana ni nikaake zveze. — »Slov. Narod« je pisal o krivoprisežniku u dr. Peganu v zadevi Joštovič knjižic in bo vztrajal, sodeč po pisanju v Brencetovi zadevi, pri tej obdolžitvi tako gotovo, kakor zbornični pravdnik kot obtožitelj v tej smeri v obtožbenem predlogu niti črnil ni o krivi prisegi. »Slov. Narod« je svoje pisanje nehoti točno sam označil s Pilatovim izrekom: »Umiimo si roke!«

— Še enkrat: Dr. Peganova afera. Da se ne bo naše zadnje poročilo morda kako napak razumelo, naj podamo še sledeče pojasnilo: Dr. Pegan bi moral prenehati z izvrševanjem odvetniškega poklica za dobo 6 mesecev šele tedaj, ko postane sodba disciplinarnega senata pravomočna; odprta pa je dr. Peganu pritožba na stol sedmorice v Zagrebu. V interesu stvari je, da se zlasti kričeči slučaj Ribnikarjev spravi pred vrhovno sodišče, ki naj odloči, ali je deželni odbornik za svoje poslovanje kot tak odgovoren še komu drugemu kot deželnemu zboru, kakor to določa ustava. — Naše zadnje poročilo glede Joštove knjižice bi se tudi lahko napak umelo. Disciplinarni senat je dr. Peganu očital, da je za Joštovo prevzel pravdo, ki je bila od vsega začetka brezupna, ugotovil pa je obenem, da Joštova zaradi te pravde ni trpela nobene materialne škodo, ampak samo ideelno. Kakor nam naš zapupnik poroča, je v tej »vnaprej brezupni pravdi« deželno sodišče trikrat razpravljalo, zaslišalo celo vrsto prič in šele potem tožbo gospe Joštove zavrnilo. Če je taka pravda vnaprej brezupna, bodo naši čitatelji lahko sami prevdarili.

— Občinstvo se opozarja, da so vsi denarni zavodi (banke, hranilnice in posojilnice) v smislu resolucije uradništva denarnih zavodov na slovenskem ozemlju z dne 9. febr. 1919, katera je bila sprejeta od vseh denarnih zavodov, zaprti na veliko soboto.

— Nagrade za članke o higijeni. Zdravstveni odsek za Slovenijo razpisuje 10 nagrad po 100 dinarjev za kratke članke o higieni, ki naj se sprejmejo v ljudskošolska berila. Razpis je dostopen vsem slovenskim zdravnikom. Članki naj se ozirajo na splošne higienske zahteve, n. pr. o čistoči, o pomenu telesne nege in kopanja, o prenašanju nalezljivih bolezni, o škodljivem vplivu alkohola itd. in naj bodo tako zasnovani, da se naslanjajo na izkušnje iz vsakdanjega življenja in da potom potrebnih aplikacij pokažejo zle posledice nehijskega postopanja. Članke je do 1. junija vposlati Zdravstvenemu odseku za Slovenijo in sicer anonimno, brez podpisa; ime pisatelja pa naj bo priloženo v zapečatenem zavitku, označenem z naslovom

članka. Ocenjevala jih bo komisija, v kateri so zastopani zdravniki in šolniki.

— **Jugoslovanska Matica razpisuje natečaj** za osnutek spomenika razsednemu ozemlju, ki naj bi stal na mestu cvečične grede pred deželnim dvorcem v Ljubljani. Umetnikom je prepuščeno, da morejo voliti pri zamisli osnutka tudi robce zvezde na strani Kongresnega trga v osi Vegove ceste. Spomenik naj ustreza popolnoma svojemu namenu in naj bo izvršljiv s kolikor najmanjšimi materialnimi žrtvami. Osnutek v merilu 1:10, iz katerih bi bila kolikor mogoče razvidna končna oblika spomenika, je poslata do 15. maja v Pražskovo ulico št. 3. Po možnosti naj se priloži perspektivna skica in približen proračun. Nagrade: I. 3000, II. 2000, III. 1000. Izvršitelju se nagrada vračuna v delo. — **Jugoslovanska Matica** v Ljubljani.

— **Preureditev selske službe pri pošt-nem uradu Selu nad Škofjo Loko.** S 1. dnem t. m. se je preuredilo pri pošt-nem uradu Selu nad Škofjo Loko dostavljanje pošiljatev po selskem pismonošu. Odslej bosta kraja Bukovica in ševlje prejemale pošto vsak dan razen nedelje.

— **V naši državi prepovedani inozemski listi.** Po ministrskem odloku so v naši državi prepovedani naslednji inozemski listi: »Reichspost« (Dunaj), »Prosveta« (izhaja v Čikagu v Ameriki), »Budapesti Hirlap« (Budimpešta), »Naša Sloga« (Dunaj).

— **Razpisana pošta.** Razpisana je poštna služba pri pošt-nem uradu Marnberk.

— **Društvo jugoslovanskih trgovskih visokošolcev na Dunaju.** Na zadnjem rednem obnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik A. Ogrin iz Novega mesta; podpredsednik V. Starec; I. tajnik M. Visković; II. tajnik A. Viller; blagajnik A. Prelog; knjižničar I. Kušar; gospodar I. Pirc. Društvo se tem potom najiskrenejše zahvaljuje ljubljanskemu občinstvu, ki mu je ob priliki zadnje prireditve pomagalo do tako sijajnega uspeha in upa, da ga bo naša javnost še nadalje podpirala.

— **Poverjenišvo notranjih zadev deželne vlade za Slovenijo** naznanja: Ministrstvo notranjih zadev je izvedelo od naših inozemskih zastopstev, da se mnogi naši državljani, ki potujejo v inozemstvo in se ne preskrbijo dovolj z denarjem, obračajo do njih s prošnjo za repatriacijo, ker jim je zmanjkalo denarnih sredstev za potovanje. Tudi druge osebe, ki se nahajajo po sanatorijih na ozdravljenju, se obračajo do naših zastopstev za pomoč in olajšanje njihovih računov. — Naša zastopstva nimajo dovolj sredstev na razpolago in večinoma ne morejo nuditi nobene pomoči. — Da se te nemile posledice preprečijo, naj podrejene oblasti podučijo osebe, ki potujejo v inozemstvo, da se za potovanje dovolj preskrbe z denarjem. Naša inozemska zastopstva pač niso v stanju dajati jim denarno pomoč, če vseh lahkomiselnosti ostanejo v tujini brez sredstev.

— **Od Sv. Lucije ob Soči.** Podpisani župnijski urad naznanja s tem, da je pok. župnik g. Jos. Fabijan začetkom lanske vojne poslal nekam cerkvene vrednostne papirje in nekaj drugih dragocenosti cerkve sv. Lucije. Ker so se ob njegovi nenadni smrti izgubili vsi zapiski, potrdila in druge notice, ne vemo, kje se zdaj nahajajo omenjeni predmeti. Zato prosi podpisani urad, naj se hranitelji blagovoli oglasiti in naznaniti podpisnemu uradu predmete, ki jih hranijo. — Župnijski urad pri Sv. Luciji ob Soči, Goriško.

— **Vojaške vesti.** Dosedanji pomočnik načelnika glavnega generalnega štaba general Peter Pešić je imenovan za glavnega poveljnika savske divizije v Zagrebu. General F. Tušaković, poveljnik savske divizije, je imenovan za pomočnika načelnika generalnega štaba. Poveljnik vrbaške divizije v Banjaluki, general Milan Milovanović je imenovan za drugega pomočnika načelnika generalnega štaba, za poveljnika vrbaške divizije pa je imenovan general Dragotin Kušaković, načelnik operativnega odseka glavnega generalnega štaba.

— **»Slovenska dijaška zadruga«** v Pragi je priredila vsled svojega slabega gnotnega stanja nabiralno akcijo po domovini. Ker je bil dosedanj odziv uspešen, je to dokaz umevanja težavnega položaja našega dijaštva v tujini. Radi naraščanja števila podpore potrebnih dijakov, prosimo še ostale prijatelje naše akademične mladine, da se je spomnijo ob priliki velikonočnih praznikov s primernim darom.

— **Nesrečna.** Obleka se je vnela dve in polletni hčerki premogarja Ivki Podlipnik v Kočevju. Dekle je po životu nevarno opečeno.

— **Poštna zveza Krško—Kostanjevica.** Dne 16. t. m. je začela voziti pošta iz Kostanjevice v Krško. Iz Kostanjevice odhaja vsak dan ob 7. uri zjutraj, iz Krškega pa ob 12. uri.

— **Rodbinska tragedija.** Franc Ogrinc iz Št. Jurja pri Grosupljem je bil 26 let v Ameriki. Med tem časom je bilo potom prisilne dražbe prodano njegovo posestvo, katero je zdrazil njegov sin. Domačije stari Ogrinc ni pozabil in je poslal n. pr. med

vojsko 6900 kron svojemu sinu domov. Stari Ogrinc se je po vojski vrnil domov, kjer so se ga razveselili in mož je dal sinu nad 100.000 kron. Izgovoril si je za stanovanje malo čumnat. Ker je pričelo očetu Ogrincu primanjkovati denarja, ga je pričela preganjati njegova sinova Micka. Dne 7. t. m. je hotela starega Ogrinca pahnuti iz čumnate in ga je udarila po očesu. Mož se je branil in jo sunil iz sobe. Micka je šla starega očeta tožiti. Ko je stari Ogrinc to izvedel, je vložil tudi on proti Micki tožbo. Ko je sodnik pri okr. sodišču vprašal Micko: »Ali hočete pričati?« je ta odgovorila: »Kaj ne bom pričala! Če sem se očeta dotaknila, me žihar k smrti obsodite; samo od sebe sem jih pahnila.« — Stari Ogrinc je bil obsojen na 100 K globe, Micka bo pa prišla prihodnjič na vrsto.

— **Prodaja zaplenjenega konja.** Dne 30. t. m. ob 3. uri popoldne se bo predal na javni dražbi na Zelenem hribu poleg dolenjskega kolodvora zaplenjen konj.

— **Povožen je bil na Vrhnikih sedemletni Ivan Krašovec.** Fant se je obešal na voz in je prišel pod kolesa. Težko poškodovanega dečka so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Vestnik S. K. S. Z.

* **Osrednja pisarna S. K. S. Z.** Pomanjkanje urejene osrednje pisarne je čutilo osrednje vodstvo SKSZ, še bolj pa naša izobraževalna društva. Ta teden pa je prevzela pisarno akademsko naobrazena moč. Odbor SKSZ je uverjen, da za vodstvo pisarne ni mogel izbrati boljše moči. Od društev je sedaj veliko odvisno, kako bo ta pisarna delovala. Pridno in odkrito naj se obračajo nanjo. Naše organizatorje in prosvetne delavce po deželi pa prosimo, da, ko prihajajo v Ljubljano, redoma posejajo tudi našo pisarno. Za enkrat se nahaja ista še v majhni sobici v II. nadstropju Jugoslovanske tiskarne. Z aprilom pa se preseli v lepe prenovljene prostore v Ljudskem domu.

Ljubljanske novice.

lj Veliki četrtak v ljubljanski stolnici so bili deležni obreda umivanja nog sledeči starčki: Martin Škoda iz Most pri Ljubljani 87 let star, Andrej Noč iz Zaspas 84 let, Jožef Rihar iz Ljubljane 83 let, Franc Kaplan iz Dolenje vasi pri Ribnici 80 let, Janez Arnež iz Predoselj pri Kranju 78 let, Matej Rotar iz Gorič 78 let, Franc Novak iz Šenčurja pri Kranju 77 let, Martin Arlič iz Ljubljane 76 let, Franc Košnjak iz Predoselj 76 let, Janez Vizar iz Ljubljane 74 let, Jožef Turk iz Ljubljane 74 let, Jernej Sušnik iz Šenčurja pri Kranju 73 let; vseh dvanajst starčkov skupaj ima 940 let.

lj **Novinarska vest.** »Jugoslavija« je bila že od nekdanj posebnost naklonjena Narodni socialni stranki ter ji je rade volje prepuščala svoje predale za strankarske objave in agitacijo. Zadnji čas je pa »Jugoslavija« postala pravo glasilo Narodne socialne stranke. Ker se s tem nista strinjala, sta izstopila iz uredništva glavni urednik g. Stanko Virant in urednik g. Stane Kosovel. Glavno uredništvo »Jugoslavije« je sedaj prevzel lastnik g. Anton Pesek sam. Kakor čujemo, prevzame g. Virant glavno uredništvo »Jutra«, dosedanji glavni urednik »Jutra«, g. dr. Albert Kramer, pa se misli zopet posvetiti izključno politiki.

lj **Šentpetersko prosvetno društvo** se udeležilo velikonočne procesije pri sv. Petru v soboto popoldne z društveno zastavo. Zbirališče ob škofijskem vrtu nasproti župnišči točno ob 5. uri.

lj **Zveza trg. in priv. nameščencev.** Seja Zveze trgovskih in privatnih nameščencev se vrši danes, dne 25. t. m., ob pol osmi uri zvečer v pisarniških prostorih, Stari trg št. 2.

lj **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana** razglša, da se vrši redni letošnji obč. zbor dne 6. aprila 1921 ob 17. uri v sodni dvorani št. 15 (sodnijsko poslopje pritličje na levo) s tem-le dnevnim redom: 1. Poročilo odbora in računskih preglednikov. 2. Volitev dveh računskih preglednikov. 3. Slučajnosti. Ako ta društveni zbor ne bi bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drugi obč. zbor, ki je pa sklepčen ob vsakem številu navzočih društvnikov.

lj **Splošna organizacija vojnih invalidov, vdov in sirot** za Ljubljano in okolico priredi na Velikonočni ponedeljek, t. j. 28. marca 1921 ob 8. uri zvečer predstavo v Ljudskem domu in sicer spevoigro »Ribičeva hči« in libreto »Kovačev študent« s spremljevanjem klavirja, na kar se slavno občinstvo že sedaj opozarja, da si pravočasno preskrbi vstopnice, kajti zanimanje je zelo veliko za to prvo invalidsko predstavo. Vstopnice se dobe v predprodaji v sledečih trafikah: Dolenčeva, Prešernova ulica; Sever, Selenburgova ulica; Koželj, Sv. Petra cesta ter na dan predstave pri blagajni. Natančneše iz lepakov.

lj **Zveza služkinj** vabi vse članice na skupni izlet na velikonočni ponedeljek 28. marca na Smarno goro. Odhod s popeladskim vlakom. Le v slučaju slabega vremena pa bo skupno predavanje ob pol 5. popoldne v prostorih Krekove prosvete. — Odbor.

lj **Proti nagli vožnji.** Z ozirom na to, da se je dogodilo v zadnjem času več nesreč vsled nagle in neprevide vožnje, opozarja policijsko ravnanje, da se bo odslej proti onim, ki se ne bodo držali točno cestnopolijskega reda in ki ne bodo vpoštevali opominov varnostnih organov, najstrožje postopalo z visokimi denarnimi, oziroma zapornimi kaznimi. Obenem se pa opozarja občinstvo, da ne postaja v gruclah na ulicah in hodnikih, ker ovira s tem vozniki in osební promet.

lj **Popadljiv konj.** Dne 21. marca je pustil Franc Vidic stati brez nadzorstva konja pred lekarno Krona. Ko je prišel mimu adjutant V. orožniške brigade gosp. kapetan Rudolf Schmidt, ga je konj »griznil« v desno ramo.

lj **Tatvina v šentjakovski cerkvi.** V cerkvi sv. Jakoba sta bila ukradena s stranskih oltarjev dva oltarna prta.

lj **Prekrajeno meso** po znižanih cenah prodajala bo Vnovčevalnica za živino in mast v Ljubljani na prosti stojnici vsak delavnik od petka to je 25. t. m. dalje od 2. do 4. ure popoldne.

lj **Zgubljeno kolo.** Dne 12. t. m. okoli 4. zjutraj je bilo zgubljeno med potom Zalog—Ljubljana moško kolo. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi orožniški postaji v Vevčah pri Ljubljani.

Dijaški vestnik.

d **Občni zbor ljubljanske podružnice SDZ** se vrši v torek 29. t. m. ob 4. uri pop. v Jugoslav. tiskarni, III. nadst. Tovariši člani naj se ga v obilnem številu udeležijo. — Predsednik.

Najnovejša poročila.

VOLILNA OKROŽJA V ANEKTIRANIH DELIH ITALIJE.

Trst, 24. marca. (Izv.) Agenzia Stefani poroča: Volilna okrožja v anektiranih delih Italije so določena. Trst bo volil 4 poslance, Istra 6, Goriško-Gradiščanska z anektiranimi deli Kranjske in Koroške 5, Zader z Lastovo 1.

PRORAČUN.

LDU Beograd, 24. marca. (ZNU) Razprava o proračunu ministrstva pravde je končana. Izdatki so se znatno zmanjšali.

NOVA CARINSKA TARIFA.

LDU Beograd, 24. marca. (ZNU) Prihodnji teden pride novo izdelana carinska tarifa pred ministrski svet. Prometni davki se ukine, zato pa se povisa ažijsko, tako da državni dohodki ostanejo isti. Z ozirom na nezadovoljnost v trgovskih krogih bo finančni minister v vprašanju nove tarife predhodno zaslišal interesirane trgovske zbornice. Carinska tarifa za poljedelske in industrijske proizvode, posebno za železo, čevlje, slanino, slaničke in vino se bo zvišala v svrhu zaštite naših proizvodov. Carina na časnikarski papir se ukine.

24 URNI ČAS V AVSTRIJI.

Dunaj, 24. marca. (Izv.) Ministrstvo je sklenilo s 31. marcem uvesti dnevno štetje ur od 1 do 24.

BOLEZEN SPANSKEGA KRALJA.

Dunaj, 24. marca. (Izvirno) Iz Madrida poročajo: Bolezen kralja Alfonza se je zboljšala. Zdravniki so mu dovolili, da sme zapustiti posteljo.

PRAŠKO PREBIVALSTVO.

Praga, 24. marca. (Izv.) Na podlagi ljudskega štetja od 15. februarja se je došlo, da šteje Praga 676.454 prebivalcev. Od leta 1910. je število prebivalstva narastlo za 9,7.

120.000 ODPUSČENIH DELAVCEV.

Praga, 24. marca. (Izv.) 60 tovarnarjev je odpustilo 120.000 delavcev. Hoteli so prisiliti tudi nadaljnjih 120 tovarov, da bi ustavile delo. Te pa tega niso hotele storiti in se pogajajo z delavci.

DEMENTI ČEŠKE VLADE.

Praga, 24. marca. (Izv.) »Berliner Tageblatt« je poročal, da je češkoslovaška sklenila s Francijo tajno vojno zvezo proti Nemčiji in Avstriji. Ta vest se sedaj uradno dementira.

TRGOVINSKA POGODBA MED ITALIJO IN ČEŠKOSLOVAŠKO.

Rim, 24. (Izv.) Danes se je podpisala trgovinska pogodba med Italijo in Češkoslovaško. Pogodba velja do 31. decembra 1925 in se potem molče podaljša vsako leto, ako se od nobene strani ne odpove.

PO PLEBISCITU V SLEZJI.

LDU Varšava, 24. marca. (Brezlično) Poljski plebiscitni komisar Korfanty predlaga po izidu ljudskega glasovanja v Gornji Sleziji delitveno črto, tako da bi okraj Pština, Rybnik, Katowice, Krolowska Huta, Bytom, Hindenburg, Tarnowice, Gliwice, Velke Strelce in pa deli Kozla in Ološna pripadli Poljski.

LDU Opole, 24. marca. (Wolff.) Po naročilu državne vlade je imel nemški pooblaščenec z zavezniško komisijo resne pogovore o

položaju na gornješleskem industrijalnem ozemlju. Zahteval je takojšnje vojaško varstvo proti poljskemu nasilju. Komisija je zagotovila, da odpošlje ojačenje v Katowice in Bytom. Te čete dospo na svoje mesto že nocoj.

LDU Pariz, 23. marca. (Havas.) Uradni rezultati ljudskega glasovanja v Gornji Sleziji še niso znani. Prve številke so bile za Nemčijo ugodne, ker so prišle iz mestnih centrov. Rezultati za dežele so pa vtis vidno izpremenili. Kolikor se ve do sedaj, imajo Poljaki v premogovnih okrožjih nedvomno večino. Južni kraji premogovnega okrožja izkazujejo pretežno poljsko večino. V severnih delih so glasovali vsi kraji za Poljsko, le mestni otoki imajo nemško večino. Obkroženi so pa popolnoma od podeželskih krajev, kjer prebivajo poljski poljedelski delavci. Nemčija uporablja vesti o mali večini v Gornji Sleziji, da izjavlja, da sedaj o delitvi šleskega ozemlja ne more biti govora. Ta nena zahteva pa jasno nasprotuje versailleski mirovni pogodbi, kjer ima medzavezniška plebiscitna komisija po sklepu ljudskega glasovanja ententnim državam predlagati črto, ki naj tvori bodočo mejo med Gornjo Slezijo in Nemčijo, pri čemer se je ozirati na zemljepisni in gospodarski položaj.

60 LETNICA DR. WEISSKIRCHNERJA.

Dunaj, 24. marca. (Izv.) Predsednik zvezne skupščine dr. Weisskirchner je danes dopolnil svoje 60. leto.

PREOSNOVA MAŽARSKE VLADE.

Budimpešta, 24. marca. (Izv.) V kratkem se bo mažarska vlada nanovo preosnovala. Minister za prehrano bo postal Maier, notranji minister pa grof Viktor Zecheny.

KOMUNISTIČNA ZAROTA NA ITAL. VOJNI LADJI.

LDU Berlin, 24. marca. (DunKU.) »Vossische Zeitung« javlja iz Rima: Kakor poroča »Epoca« so na krovu bojne ladje »Julio Cezar« odkrili komunističen komplet. Komunisti so hoteli ladjo razstreliti. Aretiranih je bilo 17 mornarjev.

NEMIRI V ITALIJI.

LDU Milan, 24. marca. (Stefani) Pri bombni eksploziji pred gledališčem »Diana« je bilo ubitih 9 oseb, kakih 100 ranjenih. V masčevanje so pridrveli fašisti pred uredništvo lista »Avanti«, a so bili od policije razpršeni. Nato so opustošili uredništvo in tiskarno lista »Humanita Nuova« ter poslopje zažgali. Razen tega so razdejali dva socialistična kluba. Število žrtev še ni znano. Od ranjenih je ponoči umrlo 13 oseb.

BORZA.

LDU Beograd, 24. marca. (ZNU) Valute: 20 dinarjev v zlatu 0—22,80, angleški funti 136,50, francoski franki 247—249, ameriški dolarji 34,80—35, italijanske lire 139—140, bolgarski levji 42,75—43,25, rumunski lei 49,25—49,75, nemške marke 57,50—58, grške drahne 268—275, češkoslovaške krone 45,50—46, avstrijske krone 5,80—5,70. Devize: Pariz 252—255, London 138,50—140, New York 36,60, Dunaj 5,10—5,15, Praga 46,50—47,75, Rim-Milan 138,50—140,50, Solun 270—275, Zeneva 620—625, Berlin 58—58,20.

Turistika in sport.

Izšla je 13. številka »Sporta«. Prinaša poročilo o glavni skupščini »Sportne zveze« in »Jugoslovanskega Olimpijskega pododseja«. Jugoslovanska reprezentanca za nogometne tekme s Švedji, dalje poročilo o nogometu in razpis kolesarske dirke. List je lepo ilustriran in stane v naročnici K 4.

Nogomet. Na velikonočno nedeljo in ponedeljek tekmujejo proti Iliriji Atletiki iz Celja. Atletiki so lanske forme, v kateri so dosegli proti Iliriji neodločen rezultat 2:2, ohranili in bodo Iliriji bolj resen nasprotnik kot mariborski Rapid.

(k) **Sestanek sekcije za tenis** S. K. Ilirije se vrši v nedeljo ob 11. uri v sobi Sportne zveze, Narodni dom. Dnevni red: razvrstitev ur. Partijam, ki se ne udeležijo sestanka vsaj po enem zastopniku, se ne garantira, da bodo uvrščene. Člani naj oddajo na sestanku na listu svojo partijo in čas, na katerega reflektirajo. — **Sestanek nogometne sekcije** v nedeljo ob pol 10. uri pri Novem svetu, sestanek lahkoatletične sekcije v ponedeljek ob 10. uri v Sportni zvezi, Narodni dom.

(k) **Prvo kolesarsko dirko** v letni sezoni priredi klub kolesarjev in motociklistov »Ilirija« dne 3. t. m. na Celovski cesti z obširnimi sporredom. Prijavljeneh je že sedaj precejšnje število tekmovalcev in pričakovati je lepих uspehov.

(k) **Kolesarski-turistovski odsek** se osnuje v klubu kolesarjev in motociklistov »Ilirija«. Odsek bo prijel kolesarske popoldanske in celodnevne izlete z obveznim, zmernim tempom ter bo združeval od časa do časa te izlete s kratko turo, tako n. pr. na Limbarsko goro, na Sv. Katarino, Kamniško Bistrico, Smarno goro itd. Ker počne odsek v kratkem s svojim delovanjem, se pozivljajo vsi kolesarji, ki bi se hoteli teh izletov udeleževati, da se prijavijo na dopisnici na naslov kluba.

Gospodarstvo.

SLOVENSKO ZADRUŽNISTVO.

V naši državi je mala Slovenija gotovo glede zadrugištva na prvem mestu, in sicer ne samo glede relativnega števila zadrug, ampak posebno glede delavnosti zadrug. Slovenske zadruge v državi so skoro vse organizi-

rane v zvezah: Zadruga zveza v Ljubljani, Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani ter Zadruga zveza v Celju. Le zadruge socialdemokratov, približno 15 konsumnih društev in produktivnih zadrug, še niso vložene v nobeni obstoječi zvezi, niti nimajo lastne zveze. Članice Zadruga centrale, ki je sklenila likvidacijo, je 134 in brez dvoma ne bodo likvidirale, ampak se pridružile obstoječim zvezam.

V zasedenem ozemlju dela »Goriška zveza« v Gorici, ki ima okoli 80 članic in je prišla v težaven položaj radi zamenjave valute, in istotako je že začela svoje delovanje Zadruga zveza v Trstu. Za gospodarsko samostojnost slovenskega ljudstva sta zvezi v Gorici in Trstu velike važnosti in bosta v tem oziru gotovo morali voditi neprestano neraven boj proti italijanskim gospodarskim organizacijam in proti bankam. V slovenskem delu Koroškega, ki bi po plebiscitu imel pripasti Nemški Avstriji, se ima osnovati za slov. zadruge lastna zveza; dvomljiva pa je že njena ustanovitve in še bolj delovanje, ako bo vlada tudi na gospodarskem polju delila pravice slovenskemu ljudstvu po istem merilu kot na političnem.

Pri Zadrugi zvezi v Ljubljani je bilo koncem leta 1920. včlanjenih 537 zadrug, med katerimi je bilo 289 kreditnih, 97 nabavnih in prodajnih in 151 raznih kmetijskih in obrtnih zadrug. Z rapalsko pogodbo izgubi Zadruga zveza 100 svojih članic, med temi 57 posojilnic in po plebiscitu na Koroškem še 29 članic.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani je imela koncem leta 1920. včlanjenih 127 zadrug, med katerimi je bilo 70 denarnih, 23 konsumnih in gospodarskih, 15 obrtnih in 19 raznih zadrug. Po rapalski pogodbi izgubi 59 zadrug.

Zadruga zveza v Celju je imela koncem leta 1919. včlanjenih 145 zadrug, med njimi 106 denarnih zadrug. Po rapalski pogodbi izgubi 34 članic.

Skupno je torej na Slovenskem približno 1040 zadrug, od katerih odpade na zasedeno ozemlje okoli 275, na Slovenijo 765 zadrug.

Tekom leta 1920. je bilo pri registracijskih sodiščih v Sloveniji vpisanih 107 novih zadrug, v likvidacijo je stopilo 23 zadrug. Od novih zadrug je največ nabavnih in prodajnih, namreč 57.

Dasi številke govorijo, vendar je glavno obsego zadrug in njihova delavnost. Zato bi bilo potreba točnih podatkov o številu članov zadrug, o prometu itd. Tega niti zveze nimajo za vse članice in tu bo treba za dober pregled še mnogo dela. Vsekakor pa že navedene številke dajo površno sliko o našem zadrugstvu.

BORZA.

Zagreb, 24. marca. (Izvirno.) Berlin 231,50 do 232 (231,50—232), Budimpešta 53—55 (47), Italija 562 (547,50—548), London 556—560 (552—554), Newyork (kabel) 142—143 (143), Pariz 1015, Praga 190,25—190,75 (191), Dunaj 20,10—20,60 (21,40), dolarji 140 (137,50—138), češkoslovaške krone 183—188 (186), francoski franki 990 (960), napoleonori 474—476 (460), nemške marke 228 (227—228).

Efekti: Jadranska banka 2000, Slovenska esk. banka 650, Prva Hrvatska štedionica 12,240.

Dunaj, 24. marca. (Izvirno.) Devize: Zagreb 490,50—494,50 (475—479), Beograd 1950—1970, Berlin 1158—1164 (1119—1125), Budimpešta 234—236 (261—263), Milan 2840—2860 (2752,50 do 2772,50), Praga 936—942 (929,50—935,50), Newyork 736—740 (708—712), Pariz 5067,50 do 5107,50 (4950—4980), Curih 12,462,50—12,512,50 (12,075—12,125).

Tržna poročila.

g Tržne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 27 K, II. vrste 25 K, bik, krave, telice 24 K, telečje I. vrste 25 K, II. vrste 23 K, prečišče 32 K, slanina 42—48 K; prekašena slanina 52—56 K; konjsko meso I. vrste 12 K, II. vrste 10 K. Pšenica 10—11 K, rž 9—10 K, ječmen 9 K, oves 4 K, proso 9 K, koruza 5—6 kron, ajda 9 K, fižol 7 K, leča 10 K.

Split. Meso se je podražilo, 1 kg govejega mesa stane 40 K.

Poljski pridelki.

Maribor. Pšenica 10—11 K, rž 9—10 K, ječmen 9 K, oves 4 K, proso 9 K, koruza 5—7 kron, fižol 7 K, leča 10 K.

Sombor, 18. marca. Pšenica notira 1000 do 1020 K, le na oddaljenih postajah se prodaja po 980 do 1000 K, koruza 400 do 420 K, oves 360 do 370 K.

Vinkovci, 18. marca. Pšenica 1010—1020 kron, koruza 425—430 K, oves 365—370 K.

Zagreb, 21. marca. (Blagovna borza) moka št. 2, brez vreče, 1450 K, koruza 465—470 kron, oves 395 K, proso 400 K, fižol, zacinjen, 550 K, vse franko vagon Zagreb.

Nova industrijska podjetja v Sloveniji.

g Razširjenje mizarske delavnice v Tebarjih. Profesor Jarc, lastnik mizarske tvornice pri Celju je povečal in preuredil svojo delavnico, ki že obratuje v večjem obsegu.

g Tovarna gumbov v Slovenjem Gradcu. Tovarna gumbov v Slovenjem Gradcu, Angel Hribarja, je gotova in prične te dni z obratovanjem.

g »Elektra«, tvornica električnih žarnic v Mariboru. V kratkem bo dogotovljena zgradba tvornice »Elektra« v Mariboru, ki bo izdelovala električne žarnice. Z delom se bo pričelo meseca maja.

g Tvornica akumulatorjev in kovinskih izdelkov za svetiljke. V Bistrici pri Mariboru se zgradi na mestu bivše nemške tovarne za cikorijske slovenske tovarne akumulatorjev in kovinskih izdelkov za svetiljke, ki bo začela obratovati meseca julija.

g Člani monopolske uprave iz »novih krajev« so postali, kakor poroča »Rječe«, Juraj Demetrovič, dr. Zerjav, dr. Šiškić in dr. Radevič.

g Dolg Srbije Angliji. Posojila, ki jih je Srbija dobila za časa vojne od Angleške, znašajo 21 milijonov funtov sterlingov. (Po današnjem kursu: 11.634 milijonov kron.) Bivša srbska vlada se je tedaj obvezala, da bo za to posojilo izročila Angleški obveznice, ki naj bi

jih izdala 1. marca 1920 in ki bi se obrestovale po 5%. Razen tega je dobila Srbija po premirju predujam za nakup živeža v znesku 1 in pol milijonov funtov (841 milijonov kron) in se zavezala kriti to posojilo s 6% obveznicami. Te obveznice pa do sedaj še niso izročene Angleški. »Hrvat« je mnenja, da naj bi se ta dolg plačal iz vojne odškodnine, ki jo dobi Srbija.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Psuhrom. literature v C	Nebo, vetrov	Pogodba v min
23. 3. 21 h	743,4	8	1,6	jasno j. v.	—
24. 3. 7 h	745,9	1,2	2	jasno —	—
24. 3. 14 h	744,2	18,5	2,8	jasno s.	—

Sprejme starejša prodajalca samo-se prvo vrstna moč izvežbana v specijalni kakovosti manufakturni stroki, Eventuelle ponudbe z navedbo plače pi. prosti hrani in stanovanju na upravnistvo 1101.

Tehniška pisarna v Ljubljani z poslovanjem urad. l. e. tudi penzijske za ves dan ali popoldne. Prednost imajo tehniki, eventuelno registratorji. Pisarna obvestila pod »Tehniška pisarna« na upravnistvo lista.

Sprejme Irgovski pomočnik ali dobra se prodaja. Reflektira se samo na moči, izučene mešane stroke ter dobre prodajalce manufakture. Ponudbe s pričevali na Davorin Podlesnika nasl. Radeče, v. Zid. mostu. 1059

Pozor Rumenica! Ker so razna doznana, s katerimi se da izlečiti ta dolgo-trajajoča, trdovratna in težka bolezen, se v ljudno naproša, da se dobra sredstva razenjanjo na spodaj naznačeni naslov proti povrnitvi vseh stroškov. Najboljša sredstva se bodo potem objavila v tem listu, zato se naproša, da naj vsakdo naznanja svoje izkušnje v tej bolezni, ker se s tem pomore tudi drugim trpečim, da pridejo zopet do zdravja. Dopisi pod PB 1921/1079 na upravnistvo tega lista.

Bencin srednjetežek 4 K 26.— kg — pri večji množini popust — se dobiva pri avtoriferatu, Ljubljana, Dunajska cesta št. 50. 1060

2dvojna valjčka za mlin 340 mm dolgosti, rabljena, v dobrem stanju na ogled v obratu, ima napredaj, Bistra, valjčni mlin, Domžale. 1083

Sveže ribe se dobijo na veliki petek pri tvrčki O. Sturm, Mariljn trg 1. 1069

ovčje volne 100 kg fine, očiščene se prod. Ogleda se volna ter dobe po v skladišču Gospodarska Zveza v Ljubljani.

Brez posebnega naznanila.

Karolina Bilek

v sredo, dne 23. marca, po kratki, mučni bolezni, prevredna s tolažili sv. vere mirno preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 25. marca 1921 ob 5. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu na pokopališče k sv. Križu.

Bodi ji blag spomin!

V Ljubljani, dne 25. marca 1921.

Zalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

V neizmerni žalosti naznanjamo pretresujočo vest, da je naša nad vse ljubljen, predobra soproga, oziroma mati, stara mati, tašča, gospa

Nežka Rozman roj. Anžič

po dolgi mučni bolezni, previdna s sv. zakramenti, v 52. letu starosti v sredo 23. t. m. mirno v Gospodu zaspela.

Pogreb bo v soboto 26. t. m. ob 2. uri popoldne iz dež. bolnice k Sv. Križu.

V Ljubljani, 24. marca 1921.

Ivan Rozman, strojevodja drž. žel. v p., soprog. — Marija, meščanska učiteljica, Josipina Švajger, Ribina, medicinska, hčere. — Verij Švajger, pristav, svak. — Rastov, Tatjana, vnuka.

Gozdarski urad kneza Windisch-Graetzta prodaja 1000 m³ smrekovega in jelovega gradbenega lesa na pajnu v gozdu Gora pri Konjicah in istotako 2000 m³ v gozdu Lukanja nad Oplotnico. Oferti so poslani v zaprti kuverti pod »Ofert-lesa« do 15. aprila na gozdarski urad v Oplotnici, kateri da tudi potrebne informacije.

Pianino skoraj popolnoma nov, se prodaja pri gosp. Anl Bus v Smarčnem pri Litiji. Cena po dogovoru.

Bukovi hlodi in bukov rezan les v vseh dimenzijah. Ponudbe z navedbo cen fko. vagon nakladano postala na upravnistvo lista pod št. 1084.

YANKOCI, lekarna Ljubljana, Slovenija.

Prevažanje in ocarinjenje vsakovrstnega blaga izvrši najhitreje

Prevozniško podjetje JOSIP TURK Radečkega cesta št. 3.

CUNARD LINE

Naslednji odhod iz Trsta z velikim poštnim parobrodom

CALABRIA

Odprava iz Zagreba 1., 2. in 3. aprila.

Vsa podrobna pojasnila daje Generalno zastopstvo „CUNARD LINE“ ZAGREB Vrhovčeva ulica št. 15.

PRODAJA LESA:

V gozdovih baronice M. H. Liechtenberg, Mekine pri Kamniku se potom ofetne licitacije prodaja po snegu podrt in polomljen mehki les.

In sicer: partija I. približno 220 m³ II. " 200 " III. " 140 "

Prevladuje srednje močan les. Ponudbe za les na pajnu je vpsolati do dne 10. aprila 1921. na graščino upravo Habat p. Trzin pri Ljubljani, kjer so tudi razvidni tozadevni pogoji.

„BAKULA“

Angleška parobrodna družba

CUNARD-LINE

Zastopstvo za Jugoslavijo: Jugoslavenska banka d. d. v Zagrebu. — Odprava potnikov I. II. in III. razreda preko TRSTA, REKE in CHERBOURG-a v NEW-YORK. Sprejema naročila za prostore na parnikih za Grčijo, Anglijo in Ameriko — ter obratno za Jugoslavijo.

Natančna pojasnila daje: Cunard Line, Zagreb, Vrhovčeva ulica št. 15. in LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 26.

VINO

letnika 1917 I. vrste, belo, traminec in črno, portugizec za buteljke v velikih količinah prodaja po povoljnih pogojih iz prve roke gospodarstvo Skrad v Skradu, Hrvatska.

STROJI strgarski, kleparski, kovaški in orodje, decimalne in balančne tehtnice vseh vrst po zmernih cenah samo pri središnjici češke industrije NEDVĚD I VALAČIČ

Telefon št. 14-05. ZAGREB Brzojavlj: št. Zgb. Nikoličeva ulica 14.

Zahtevajte cenike. Zahtevajte cenike.

Pozor! Dospela je velika pošiljatev raznih gumbov, igel, modnih stvari, vezanin, finih žlic, rincev za čevije, zapon, toaletnih stvari, čevljarskih potrebščin in orodja itd. Za obilen obisk se priporoča tvrčka Jes. Petelin, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7. Najnižje cene na drobno in na debelo

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah, Ptaju in Brežicah.

Delniška glavnica K 50.000.000. Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Prodaja srečke razredne loterije.

Cekovni račun številka 10.509. — Brzojavni naslov: Banka, Ljubljana. — Telefon št. 261 in 413.

Izdaja konsenzualni slovenec. Odgovorni urednik Mihael Muškerc v Ljubljani. Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.